

אינטגרל קווי ומשטחי מסוג ראשון – דף נוסחאות למבחן

<u>הצגה כללית</u>	<u>משמעות כאשר האינטגרנד:</u>		<u>סוג האינטגרל</u>
	$f(x, y)$	$f = 1$	
$\iint_D f(x, y) dx dy$	נפח	שטח	כפול
$\iiint_V f(x, y, z) dx dy dz$	מסה	נפח	משולש
$\int_r f(x, y) ds$	מסה	אורך	קווי – סוג ראשון (f)
$\iint_S f(x, y, z) ds$	מסה	שטח	משטחי – סוג ראשון (f)
$\int_a^b \underline{F} \left(\begin{matrix} x & y & z \\ (P) & (Q) & (R) \end{matrix} \right) \cdot dr$	עבודה (לאורך העקומה)		קווי – סוג שני (\underline{F})
$\iint_S \underline{F} \cdot \underline{n} ds$	שטף (על גבי / דרך המשטח)		משטחי – סוג שני (\underline{F})

אינטגרל קווי ומשטחי מסוג ראשון – דף נוסחאות למבחן

פרמטריזציה

$$l(t) = ((t \cdot x_2 + (1 - t) \cdot x_1) , (t \cdot y_2 + (1 - t) \cdot y_1)) \quad | \quad 0 \leq t \leq 1$$

קו ישר בין שתי נקודות:
 $P_2(x_2, y_2)$ ו- $P_1(x_1, y_1)$

אפשר להגדיר את המשתנה x להיות t , ואז הצגה פרמטרית של העקומה תהיה:

$$C(t) = (t , f(t)) \quad | \quad a \leq t \leq b$$

עקומה הנתונה כפונקציה:
 $y = f(x)$

לרוב כדאי להציג את העקומה בקואורדינטות פולריות

עקומה המונחת על עיגול /
גליל / כדור

אינטגרל קווי ומשטחי מסוג ראשון – דף נוסחאות למבחן

סימונים מקובלים	
פונקציית הצפיפות במרחב	$f(x, y, z)$
עקומה פרמטרית	$c(t)$ או $r(t)$
משטח בהצגה קרטזית	$S(x, y, z)$
משטח בהצגה פרמטרית	$\pi(s, t)$
היטל המשטח על אחד המישורים (לדוגמא מישור xy)	D

אינטגרל קווי – סוג ראשון

$$\int_r f(x, y) ds = \int_a^b f(x(t), y(t)) \cdot \|r'(t)\| dt$$

1. מציגים את העקומה בהצגה פרמטרית (כולל פענוח של נקודת ההתחלה ונקודת הסיום של העקומה),
2. גוזרים את העקומה לפי המשתנה שלה (לרוב לפי t),
3. מחשבים את הנורמה של הנגזרת של העקומה: $\|r'(t)\| = \sqrt{x'(t)^2 + y'(t)^2}$
4. אם פונקציית הצפיפות שונה מ-1, מחליפים את המשתנים שבפונקציית הצפיפות במשתנה הפרמטרי של העקומה,
5. מחשבים אינטגרל על המכפלה של פונקציית הצפיפות ונורמת הנגזרת

עקומה $r(t)$

אינטגרל קווי ומשטחי מסוג ראשון – דף נוסחאות למבחן

אינטגרל משטחי – סוג ראשון	
$\iint_S f(x, y, z) ds = \iint_{D_{x,y}} f(x, y, S(x, y)) \cdot \sqrt{z_x^2 + z_y^2 + 1} dx dy$	<p>1. מטילים את המשטח המרחבי על גבי מישור כלשהו (לרוב על מישור xy), 2. גוזרים את המשטח המפורש לפי המשתנים של המישור שעליו הטלנו (לרוב: z_x, z_y), 3. מחשבים את הביטוי: $\sqrt{z_x^2 + z_y^2 + 1}$ 4. מחליפים את המשתנה z שמופיע בפונקציית הצפיפות ב- $z = S(x, y)$ 5. מחשבים אינטגרל כפול על מכפלת פונקציית הצפיפות בביטוי: $\sqrt{z_x^2 + z_y^2 + 1}$, עם גבולות ההיטל.</p>
$\iint_S f(x, y, z) ds = \iint_{D_{x,y}} f(x, y, z) \cdot \left\ \frac{\nabla S}{S_z} \right\ dx dy$	<p>1. מטילים את המשטח המרחבי על גבי מישור כלשהו (לרוב על מישור xy), 2. מחשבים את הגראדיינט של המשטח הסתום ומחלקים בנגזרת לפי המשתנה שאותו הטלנו (לרוב הנגזרת לפי z), 3. מחשבים את הנורמה של המנה: $\left\ \frac{\nabla S}{S_z} \right\$ 4. מחשבים אינטגרל כפול על המכפלה של פונקציית הצפיפות בביטוי: $\left\ \frac{\nabla S}{S_z} \right\$, עם גבולות ההיטל. 5. אם בסוף התהליך נשארים עם המשתנה z מבודדים אותו מפונקציית המשטח, ולהציב אותו כפונקציה של x ו-y.</p>
$\iint_{\pi} f(x, y, z) d\pi = \iint_{D_{r,\theta}} f(r \cos(\theta), r \sin(\theta)) \cdot r dr d\theta$	<p>1. מחשבים את גבולות המשתנים (זהו למעשה ה"היטל" של המשטח וישמש כתחום האינטגרציה), 2. גוזרים את המשטח לפי כל אחד מהמשתנים שלו, 3. מחשבים את הקרוס בין הנגזרות החלקיות של המשטח הפרמטרי: $\pi_s \times \pi_t$</p>
$\iint_{\pi} f(x, y, z) d\pi = \iint_{D_{\varphi,\theta}} f(r \sin(\varphi) \cos(\theta), r \sin(\varphi) \sin(\theta), r \cos(\varphi)) \cdot r^2 \sin(\varphi) d\varphi d\theta$	<p>4. מחשבים את הנורמה של הקרוס: $\ \pi_s \times \pi_t\$ (בפולרי: $\ \pi_r \times \pi_\theta\ = r$ בכדורי: $\ \pi_r \times \pi_\theta\ = r^2 \sin(\varphi)$)</p>
$\iint_{\pi} f(x, y, z) d\pi = \iint_{D_{s,t}} f(x(s, t), y(s, t), z(s, t)) \cdot \ \pi_s \times \pi_t\ ds dt$	<p>5. מחליפים את המשתנים אשר בפונקציית הצפיפות בביטוי שלהם לפי המשתנים הפרמטריים, 6. מחשבים אינטגרל כפול על המכפלה של פונקציית הצפיפות והנורמה של קרוס הנגזרות החלקיות ($\ \pi_s \times \pi_t\$)</p>

משטח מפורש:
 $z = S(x, y)$

משטח סתום:
 $C = S(x, y, z)$

משטח פרמטרי
(בקואורדינטות פולריות):
 $\pi(r, \theta)$

(בקואורדינטות כדוריות):
 $\pi(\varphi, \theta)$

משטח פרמטרי:
 $\pi(s, t)$